

Overzicht maatregelen in voorbereiding bij BEPS en EU

Te bespreken tijdens Catshuissessie 19 mei

Transparantie

Wat is het?

1. Verbetering van informatie-uitwisseling tussen staten.
2. Grotere transparantie van (grote) bedrijven over hun belastingpositie.

Wat speelt er?

Binnen OESO en EU (op basis van richtlijnvoorstel) wordt gesproken over automatische uitwisseling van rulings.

Er is een internationale standaard over country-by-country (cbc) reporting door bedrijven aan belastingdiensten. Volgende stap is mogelijk publieke cbc reporting.

Waarom van belang voor NL?

NL kent een goed georganiseerde praktijk van het geven van zekerheid vooraf.

Dit gebeurt altijd binnen de grenzen van wetgeving en beleid.

De Belastingdienst zal (steeds vaker) automatisch rulings moeten gaan uitwisselen met andere landen.

Wat onder 'ruling' wordt verstaan zal in de internationale gremia verduidelijkt moeten worden.

Transfer Pricing

Wat is het?

Algemeen gedeelde ervaring dat bestaande regels ('Transfer Pricing') voor de toedeling van winst binnen een concern aan verschillende landen van vestiging niet meer voldoet.

Wat speelt er?

Door de fiscale benadering per vennootschap, voornamelijk gebaseerd op contractuele werkelijkheid kunnen internationale concerns hun wereldwijde belastingdruk verlagen door (inkomsten uit) intellectueel eigendom en eigen vermogen (kasreserves) in laagbelaste jurisdicties te plaatsen en de betaling (aftrekbaar!) van interne royalty's en rente in hoogbelastende landen.

Er wordt nu gewerkt aan aanpassing van de OESO Transfer Pricing Guidelines om hier beperkingen aan te stellen. Daarbij wordt vooral naar de rol van intellectueel eigendom en eigen vermogen gekeken.

Waarom van belang voor NL?

De te verwachten aanpassingen passen goed bij de insteek die de Nederlandse Belastingdienst al hanteert. Er is geen schade te verwachten.

C(C)CTB

Wat is het?

Een EU-richtlijnvoorstel (uit 2011) voor het invoeren van een Common Consolidated Corporate Tax Base, waardoor de grondslagen voor de vennootschapsbelasting binnen de EU worden geharmoniseerd ("Common").

De *consolidatie* gaat ervan uit dat alle winsten binnen een concern bij elkaar worden opgeteld en worden verdeeld op basis van een verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op de omzet, activa, loonkosten en aantal werknemers en bevoordeelt hierdoor oude maakeconomieën.

Wat speelt er?

De onderhandelingen over het richtlijnvoorstel uit 2011 lopen stroef. De Commissie wil het voorstel nieuw leven inblazen, bezint zich over de manier waarop, maar heeft wel aangegeven als uitgangspunt te nemen dat winst moet worden belast waar waarde wordt gecreëerd. Wellicht laat de Commissie consolidatie vallen. Een groot aantal lidstaten stuurt aan op een stapsgewijze aanpak, waarbij eerst BEPS-onderdelen (bijv. voorkomen van mismatches, gelijke definities, antimisbruikbepalingen) worden geregeld.

Waarom van belang voor NL?

Harmonisatie zou passen bij het standpunt van het kabinet dat het probleem van internationale belastingontwijking niet unilateraal maar uitsluitend multinationaal opgelost kan worden, maar harmonisering van belastingen op EU-niveau is omstreden. Uitgangspunt om winsten te belasten waar waarde wordt gecreëerd wordt door Nederland gesteund. Dit past niet bij consolidatie, die bovendien leidt tot verdelingsvragen, vraagt om een grondige impact assessment van de economische gevolgen van de verdeelsleutel en voor Nederland mogelijk ongunstig uitpakt.

Grote voordeel van het vastleggen van BEPS-onderdelen in de richtlijn of harmonisering van de grondslag (zonder consolidatie, dus CCTB) is dat deze in een juridisch bindend en afdwingbaar instrument worden vastgelegd.

Overleg en Arbitrage

Wat is het?

Als een belastingplichtige ook na toepassing van een belastingverdrag geconfronteerd wordt met dubbele belasting, kan hij de betrokken staten vragen daar in onderling overleg een oplossing (MAP= Mutual Agreement Procedures) voor te vinden. Een aantal verdragen bepaalt dat als die oplossing niet gevonden wordt, arbiters worden ingeschakeld.

Wat speelt er?

Eén van de actiepunten in het BEPS-project gaat over geschiloplossing (dispute resolution). Een aanzienlijk aantal landen verzet zich tegen het openstellen van overleg in gevallen waarin antimisbruikbepalingen zijn toegepast. Mede naar aanleiding van het BEPS-project is het de verwachting dat antimisbruikbelangen in de toekomst veel vaker door landen zullen worden toegepast. Onder meer in EU-richtlijnen worden (algemene) antimisbruikbepalingen opgenomen.

Waarom van belang voor NL?

De gevolgen van een veel frequentere toepassing van antimisbruikbepalingen zullen voor NL niet anders zijn dan voor andere landen: meer onzekerheid en meer gevallen van dubbele belasting.

Door het uitgebreide netwerk van belastingverdragen, de ruime ervaring bij MinFin en de benaderbaarheid van de Belastingdienst zou Nederland bedrijven wel veel beter kunnen bijstaan dan andere landen als overleg en arbitrage de norm zou zijn.

Hybride mismatches

Wat is het?

In hybride structuren leiden verschillende interpretaties door twee betrokken staten tot situaties van aftrek zonder corresponderende belasting. Het kan gaan om mismatches in de kwalificatie van entiteiten (belasting bij entiteit of bij deelnemers), van financieringen (lening of eigen vermogen) en van transacties (wel een kostenpost, geen bate).

Wat speelt er?

OESO doet voorstellen om deze mismatches op te lossen. In eerste instantie zou het land dat de aftrek geeft, moeten bijheffen. Als dat niet gebeurt, het land dat de bate niet belast.

In EU-verband zijn hybride financieringen onmogelijk geworden door aanpassing van de Moeder-dochterrichtlijn. De EU heeft *soft law* opgesteld m.b.t. hybride entiteiten.

Waarom van belang voor NL?

Een aanzienlijk aantal Amerikaanse bedrijven maakt voor zijn activiteiten buiten de VS gebruik van structuren in Nederland ("BV/CV-structuren") die leiden tot zeer langdurig uitstel van heffing in de VS over de buiten de VS gemaakte winst. Op termijn zullen deze structuren naar verwachting niet meer kunnen blijven bestaan. Op grond van de aanbevelingen zou Nederland de winst die nu tussen wal en schip valt, moeten belasten. Omdat die winst economisch niet aan Nederland is toe te rekenen, mogen we aannemen dat de VS niet zal accepteren dat NL deze winst gaat belasten. Tegelijkertijd zijn er sterke aanwijzingen dat de VS die winst ook niet wil gaan belasten om de concurrentiepositie van zijn bedrijfsleven in het buitenland niet te verslechteren. Als Nederland eenzijdige maatregelen neemt, 'verhuizen' deze structuren waarschijnlijk met instemming van de VS naar andere Europese landen.

Innovatiebox

Wat is het?

Verscheidene landen (in EU ongeveer tien) hebben een innovatie- of patentbox ingesteld, waarbij winsten voortvloeiend uit innovatieve immateriële activa tegen een laag vennootschapsbelastingtarief worden belast.

Innovatieboxen zijn bedoeld om innovatieve activiteiten te stimuleren en om het fiscale vestigingsklimaat te verbeteren.

Wat speelt er?

Innovatie- of patentboxen zijn in het Forum on Harmful Tax Practices van de OESO en de EU-Gedragscodegroep aangewezen als risicobronnen voor kunstmatige verschuiving van winsten. Op basis van een Brits/Duits compromis is een akkoord bereikt over de invulling van het zogenoemde substance-criterium dat inhoudt dat alleen winsten die voldoende nexus hebben met het land waar van de innovatiebox gebruik wordt gemaakt, onder de innovatiebox kunnen vallen. In eerste instantie leek het erop dat alleen gepatenteerde of 'patent-like' innovaties nog onder innovatieboxen mochten vallen. Er lijkt nu ook toegang mogelijk voor auteursrechtelijk beschermde software en kwekersrechten. Aangezien deze toegang beperkter is dan waar in Nederland nu een zogeheten S&O-verklaring wordt afgegeven, dreigen innovaties zoals procestechnologie buiten de boot te vallen.

Waarom van belang voor NL?

Een beperkte reikwijdte voor innovatieboxen zou vooral nadelig uitpakken voor het MKB en multinationals die weinig patenten, software of kwekersrechten hebben. Deze bedrijven maken meestal d.m.v. S&O-verklaringen van de NL innovatiebox gebruik. Hierdoor wordt een belangrijke fiscale faciliteit voor het innoverende NL bedrijfsleven voor een deel gekortwiekt en een aantrekkelijk aspect van het vestigingsklimaat een stuk minder aantrekkelijk.

Verdragstoegang

Wat is het?

Verdragen leiden er vaak toe dat het 'bronland' geen bronbelasting heft op uitgaande rente, royalty of dividend. Belangrijkste zorg is het onbedoeld gebruik van 'schakelvennootschappen' om verdragsvoordelen te claimen.

Wat speelt er?

OESO bereidt modelverdragsbepalingen voor die het recht op verdragsvoordelen beperken. Daarbij is een belangrijk criterium of de achterliggende belanghebbende in hetzelfde land is gevestigd en of de tussengeschoven vennootschap voldoende actief is.

Waarom van belang voor NL?

Een te strikte uitleg van de eisen en met name een uitleg waarin het houden van aandelen of het hebben van vorderingen op verbonden vennootschappen niet als actief ondernemen wordt beschouwd, bedreigt de verdragsrechten van veel Nederlandse houdstermaatschappijen en concernfinancieringslichamen.